

A/A: 856743
Εντυπο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
Ημ/νία: 18/08/1998
Σελίδα: 31
Κατηγορία: Θέατρο

Από την Κίνα στην Κρήτη

Της ΣΩΤΗΡΙΑΣ **MATZIPH**

Καλεσμένη του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών, αλλά στη συνέχεια ταξιδεύοντας τη «Μήδειά» της και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, η Hebei Bangzi Opera από την Κίνα πέρασε για μία μοναδική βραδιά από τον Αγιο Νικόλαο της Κρήτης. Μολονότι το πολυπρόσωπο γεγονός στριμώχθηκε στη μικρή σκηνή ενός χειμερινού κινηματογράφου (υποθέτω τη μεγαλοπρέπειά του στο Αρχαίο Στάδιο των Δελφών), η αριστοτεχνία και η ομορφιά του ξεπέρασαν την άχαρη πλατεία, η οποία από παραδρομή παρέμεινε μάλιστα φωτισμένη σε όλη τη διάρκεια της παράστασης.

Κανένα σκηνικό, μονάχα κοστούμια, κίνηση, φωνή, μουσική - η βάση, μαθαίνουμε, της κινεζικής όπερας, πέρα από το λόγο και από αυτό το τραγούδι ακόμη. Ενας εξαμελής γυναικείος Χορός σε παραδοσιακές λαμπερές ενδυμασίες (που αλλάζουν σε κάθε νέα είσοδο), απαγγέλλει τραγουδιστά την εισαγωγή στον μύθο, ανεμίζοντας σε απίθανα σχήματα διάφορα πολύχρωμα φουλάρια (οι απολήξεις των μανικιών). Οι φωνές τους είναι γελαστές, λεπτές και συνοδεύονται από ένα μελωδικό έγχορδο που παίζεται με δοξάρι, ένα είδος μαντολίνου, ένα τετράχορδο λαούτο, ένα κινεζικό φλάουτο και τύμπανα.

Τα πρώτα τριάντα λεπτά είναι μια περίληψη της Αργοναυτικής Εκστρατείας και πρόλογος στο μύθο της Μήδειας. Βασιλικές διαμάχες, χρησμοί, γοργοτάξιδα σκαριά, δράκοντες, μαγικά βότανα, σειρήνες, αναπαρίστανται με τα περιορισμένα μέσα ενός θιάσου «on the road», τα οποία παρ' ότι λιτά, μεταφέρουν ένα κομμάτι αυτοκρατορικής Κίνας στις σκηνές του κόσμου.

Οι εικόνες της παράστασης, ζωντανεμένες ζωγραφιές πάνω σε φίλντισι, εναλλάσσονται ή μια την άλλη σε μια ατελείωτη επινοητικότητα. Ο αρχαίος μύθος σε μετάφραση του πατέρα του σκηνοθέτη, ελληνιστή Luo Nianshanp, συμβαδίζει στα κύρια σημεία με το ευριπίδειο πρωτότυπο, ενώ ξεδιπλώνεται με τη γεωμετρική ακρίβεια, την αυστηρότητα αλλά και τη φρεσκάδα του μουσικού θεάτρου της παλιάς Κίνας.

Βλέπουμε τον Ιάσονα και τη Μήδεια, νέους, όμορφους, ξένοιαστους. Η εικόνα του έρωτα στην αρχή του. Πίσω από το έντονο μακιγιάζ, την ποζάτη κίνηση, την πολυσημία χρωμάτων και μιμικής, τα φτερά και τα στολίδια, το μήνυμα είναι ανθρώπινο, σχεδόν ρεαλιστικό. Η απόσταση ανάμεσα στην υπέρβαση του φανταστικού και την πραγματική ζωή μικραίνει. Για τον αλλοδαπό θεατή, τον ανεξοικειωτό με το πολυδαίδαλο σύστημα συμβόλων της παραδοσιακής κινεζικής όπερας, η ιστορία του πάθους, του μίσους και της εκδίκησης φιλτράρεται μέσα από αυτό που μπορεί να αναγνώσει: την έκφραση των προσώπων.

Εμείς δεν ξέρουμε ότι τα γρήγορα κυκλικά βήματα σηματοδοτούν μεγάλες μεταθέσεις σε χώρο και χρόνο. Δεν ξέρουμε ότι το κόκκινο χρώμα συμβολίζει τιμιότητα, το άσπρο προδοσία, το πάσινο μοχθηρία κ.ο.κ. και ότι τα χτυπήματα στο μεγάλο γκονγκ ειδοποιούν για το πέρασμα από τη νύχτα στην αυγή. Ποιες χειρονομίες επιδεικνύουν υπέρβαση βουνών και θαλασσών και ποιες στροφές και

άλματα την κλιμάκωση της σύγκρουσης με τον αντίπαλο, άνθρωπο, τέρας ή στοιχείο της φύσης.

Εμείς θαυμάζουμε τις πολυδιάστατες ικανότητες των ερμηνευτών (ηθοποιοί, μίμοι, ακροβάτες, τραγουδιστές σε ένα), αναγνωρίζουμε την έκπαγλη κομψότητα των τελετουργικών κινήσεων, της τραγουδιστικής αφήγησης, των αμφιέσεων και συμμετέχουμε στα βάσανα του έρωτα και του θανάτου μέσα από τις πολλές και δραματικές εναλλαγές στα πρόσωπα των ηθοποιών. Η όψη της Μήδειας -Peng Huiheng- την ώρα του φόνου των παιδιών της με τη μαγική βεντάλια, παγωμένη μάσκα γυναίκας πέρα από την οδύνη και τον παραλογισμό, δεν θα ξεχαστεί εύκολα. Φλέβες διογκωμένες στους κροτάφους, μάτια πεταγμένα από τις κόγχες τους, στόμα συρρικνωμένο, δέρμα λευκό νεκρωμένο.

Το αγιονικολιώτικο κοινό δέχθηκε με θέρμη αυτό το κόσμημα θεατρικής και μουσικής τέχνης από τη μακρινή Κίνα. Φεύγοντας από το μοναδικό κινηματογράφο της πόλης, το ανακαινισμένο REX, ακουσα το διπλανό μου να λέει στη συνοδό του: «Ομως τι σχέση έχει ο Ευριπίδης με την κινεζική όπερα;». Καλό ερώτημα, και λίγο κωμικό στην ωμότητά του. Καμιά, είναι η απάντηση. Μέχρι αυτό το βράδυ. Ενας σκηνοθέτης, ο Luo Junlin, έσμιξε δύο από τις αρχαιότερες μορφές θεάτρου, την αρχαία ελληνική τραγωδία και την παραδοσιακή κινεζική όπερα, σε ένα όραμα διαλόγου ανάμεσα σε ηπείρους και πολιτισμούς. Το αποτέλεσμα ήταν μαγικό. Μακάρι να δούμε και την προγραμματισμένη Αντιγόνη τους στο εγγύς μέλλον.

Εσωτερικά: Η «Μήδεια» από τη Χαμπέι Μπάντζι Οπερα στον Αγιο Νικόλαο

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Θέμα: ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ